

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 82/2025
25.12.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурице и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужиоца Републике Србије - Министарства одбране - Генералштаба Војске Србије-Копнене војске - Техничко ремонтног завода „ЧАЧАК“, кога заступа Војно правобранилаштво Београд, против туженог Предузећа „ПАТРИМОНС АУТОМОТИВ“ д.о.о, Београд, чији је пуномоћник Срђан Лакићевић, адвокат из ..., ради накнаде штете, вредност предмета спора 4.569.022,03 динара, у поступку одлучивања о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 1511/24 од 24.10.2024. године, у седници већа одржаној 25.12.2025. године донео је:

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ ОДБИЈА као неоснована ревизија тужиоца изјављена против става два пресуде Привредног апелационог суда Пж 1511/24 од 24.10.2024. године у делу у коме је делимично усвојена жалба туженог и преиначена пресуда Привредног суда у Чачку П 265/23 од 05.12.2023. године у делу става један изреке којим је обавезан тужени да исплати тужиоцу износ од 470.346,00 динара са законском затезном каматом од 11.04.2019. године до исплате, тако што је одбијен тужбени захтев за наведени износ.

ДЕЛИМИЧНО СЕ ПРЕИНАЧАВА пресуда Привредног апелационог суда Пж 1511/24 од 24.10.2024. године у делу става два у коме је делимично усвојена жалба туженог и преиначена пресуда Привредног суда у Чачку П 265/23 од 05.12.2023. године у делу става један тако што је одбијен тужбени захтев за износ од 1.588.755,00 динара са законском затезном каматом од 11.04.2019. године и обавезан тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 14.192,78 динара, па се пресуђује

ДЕЛИМИЧНО СЕ ОДБИЈА као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Привредног суда у Чачку П 265/23 од 05.12.2023. године у делу става један у коме је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да му исплати износ од 1.588.755,00 динара са законском затезном каматом од 11.04.2019. године до исплате и у ставу два изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу исплати трошкове ревизијског поступка у износу од 67.500,00 динара у року од 8 дана од дана достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Чачку П 265/23 од 05.12.2023. године у ставу 1. изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан је тужени да тужиоцу, по основу накнаде штете, исплати износ од 4.569.022,03 динара, са законском затезном каматом почев од 11.04.2019. године (као дана подношења тужбе) до исплате. Одлуком у ставу 2. изреке, обавезан је тужени да тужиоцу, на име трошкова поступка, плати износ од 641.500,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 1511/24 од 24.10.2024. године у ставу 1. изреке делимично је одбијена као неоснована, жалба туженог и потврђена пресуда Привредног суда у Чачку П 265/23 од 05.12.2023. године, у делу става 1. изреке, којим је обавезан тужени да исплати тужиоцу износ од 2.509.920,00 динара, са законском затезном каматом почев од 11.04.2019. године до исплате. У ставу 2. изреке делимично је усвојена жалба туженог и преиначена пресуда Привредног суда у Чачку П 265/23 од 05.12.2023. године, у делу става 1. изреке, којим је обавезан тужени да исплати тужиоцу износ од 2.059.102,03 динара, са законском затезном каматом почев од 11.04.2019. године до исплате и у ставу 2. изреке и пресуђено да се одбија захтев тужиоца да се тужени обавезе да тужиоцу исплати износ од 2.059.102,03 динара, са законском затезном каматом почев од 11.04.2019. године до исплате и обавезан је тужилац да туженом исплати износ од 14.192,78 динара, на име накнаде трошкова првостепеног поступка. У ставу три изреке обавезан је тужилац да туженом исплати износ од 30.375,00 динара, на име трошкова другостепеног поступка.

Против става 2. и 3. изреке правноснажне другостепене пресуде, тужилац је изјавио дозвољену и благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са чланом 408. Закона о парничном поступку, Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиоца делимично основана.

У поступку доношења другостепене пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, парничне странке су закључиле Уговор пов. бр. 22/14 од 24.09.2014. године, којим се тужени обавезао да тужиоцу испоручи резервне делове за мотор Д-12А- 525 за тегљач МАЗ-537, у количинама и по врстама према спецификацији бр. 5184, у прилогу уговора по коме је тужилац платио купопродајну цену у укупном износу од 2.509.920,00 динара. Дана 27.11.2014. године, тужени је испоручио тужиоцу по отпремници бр. 2187, спорне радилице и замајце, али није у складу са обавезом из чл. 2 уговора доставио пасош упарености, због чега је тужилац оставио туженом накнадни рок за испуњење обавезе. Коначан квалитативни и квантитативни преглед испоручених добара извршен је 15.09.2015. године сагласно чл. 7. уговора, па је почев од наведеног датума, почео да тече гарантни рок од 12 месеци сагласно чл. 6. уговора. Дана 19.10.2015. године, тужилац је извршио испитивање радилице бр. 90325/76700 и замајца бр. 80254/174684,

када је дошло до прве хаварије мотора, након чега се обратио туженом захтевом да се изврши испитивање свих испоручених склопова, односно радилица и замајаца. Испитивање је обављено у предузећу RoTech EI доо Београд, о чему је састављен извештај од 16.03.2016. године. Наведено привредно друштво је извршило и дораду на радилицама и замајцима, што је констатовано у извештају од 06.06.2016. године. Тужени је дао сагласност на наведена испитивања и дораду, као и да сноси трошкове истих.

Тужилац се више пута обраћао туженом ради поступања по рекламацији и поводом истог ургирао за поступње и то дописима од 30.03.2017, 19.06.2017, 18.08.2017, 01.12.2017. године, а на основу садржине дописа бр. 1636-12/17 од 26.07.2018. године, првостепени суд је утврдио да тужени није поступио по рекламацији и захтевима тужиоца за отклањање недостака.

На основу налаза и мишљења вештака машинске струке од 16.10.2020. године, првостепени суд је утврдио да су хаварије које су настале током испитивања мотора Д 12А-527, уградњом радилица бр. 90325/7600 и замајца бр. 80254/74684, као и радилице бр. 11682/17445 и замајца бр. 23645/17817 у возило МА3-537, настале услед пропуста туженог, а да је тужилац испитивање предметног мотора обављао професионално и уз поштовање свих протокола и препорука произвођача, као и да су предметне радилице и замајци већ коришћени делови.

Оценом изведених доказа, првостепени суд је закључио да тужилац има право на накнаду штете коју је претрпео у мери у којој је дошло до умањења његове имовине, при чему је висину штете утврдио према, међу странкама неспорној, фактурисаној вредности радилица и замајаца које је тужени испоручио тужиоцу у износу од 2.509.920,00 динара и у висини штете према извештају комисије тужиоца од 19.02.2019. године у износу од 1.588.755,00 динара и у износу од 470.346,00 динара, према извештају комисије тужиоца од 19.07.2017. године.

Оцењујући приговор застарелости за износ од 2.509.920,00 динара, првостепени суд налази да је исти неоснован, јер није протекао објективни рок застарелости из члана 376. ЗОО, будући да од датума извршене испоруке па до дана утужења није протекао рок од 5 година, па тим пре ни од дана настанка штете, као ни субјективни рок од 3 године, јер до дана подношења тужбе није окончан поступак по рекламацији одбијањем исте од стране туженог, када би тужилац сазнао за штету. У односу на потраживање за штету у износу од 470.346,54 динара и у износу од 1.588.755,00 динара, првостепени суд налази да се почетак рока застарелости везује за састављање извештаја комисије тужиоца од 19.07.2017. године и 19.02.2019. године, а који није протекао до дана утужења 11.04.2019. године.

Другостепени суд је става да је одлука првостепеног суда у делу у коме је тужени обавезан да тужиоцу врати исплаћену купопродајну цену за испоручене комплете замајаца и радилица правилна. Наведено са разлога јер је утврђено да је тужени испоручио тужиоцу 3 комплета радилица и замајаца који су имали недостатке, да је тужилац благовремено истакао приговор материјалних недостатака испоручених комплета у гарантном року, при чему тужени, као продавац, по захтеву тужиоца није извршио ни оправку ни замену ствари у разумном року. Подношењем тужбе са захтевом за враћање купопродајне цене, другостепени суд налази да је тужилац оправдано раскинуо уговор, па је основан захтев за враћање исплаћене купопродајне

цене, са припадајућом затезном каматом, применом члана 124. и 132. став 2. и 5. Закона о облигационим односима.

У односу на преостали део тужбеног захтева који се односи на накнаду штете у висини од 1.588.755,00 динара и 470.346,00 динара, који представљају штету/хаварију коју је утврдио тужилац, другостепени суд налази да на утврђено чињенично стање није правилно примењено материјално право.

Другостепени суд налази да је тужилац висину штете настале приликом испробавања рада комплета радилице 90325/76700 и замајца 80254/174684 од 19.10.2015. године, могао да утврди пре 19.07.2017. године, када је комисија тужиоца за расправљање штете сачинила извештај о узроку и висини штете. Наведено са разлога, јер из садржине наведеног извештаја, као и исказа сведока АА и ББ, произлази да је, одмах након што је заривао, мотор расклопљен ради утврђивања узрока заривавања, те да је утврђено да је до заривавања дошло услед неуравнотежености склопа радилице и замајца, које је испоручио тужилац. Сходно томе, другостепени суд закључује да је тужилац имао сазнање о узроку штете, односно одговорности туженог за настанак штете у тренутку када је мотор расклопљен, одмах након заривавања, па је тужилац морао имати сазнање да је тужени штетник већ дана 16.03.2016. године, а на основу садржине извештаја „RoTech ЕИ“, који је накнадно вршио испитивања и утврдио вишеструки дебаланс замајца и радилица. Другостепени суд налази да је тужилац могао да приступити отклањању недостатака на мотору, односно набавци и уградњи неопходних делова одмах након заривавања мотора тако да је у конкретном случају субјективни рок застарелости, имајући у виду одредбу члана 361. став 1. Закона о облигационим односима, почео да тече од 17.03.2016. године, као првог дана после дана када је тужилац добио потврду „RoTech ЕИ“ о постојању дебаланса замајца и радилица, које је тужени испоручио тужиоцу, да је у периоду од 19.10.2015. године, када је мотор отворен и утврђено шта је узрок заривавања, тужилац могао да прибави потребне делове и утврди висину штете (исти је то учинио тек 19.07.2017. године), те да је рок застарелости из члана 376. став 1. Закона о облигационим односима истекао 17.03.2019. године, пре него што је тужилац, дана 11.04.2019. године, поднео тужбу са захтевом да му се накнади штета у наведеном износу.

С друге стране, другостепени суд налази да из извештаја комисије тужиоца од 19.07.2017. године произлази да је стварна вредност штете утврђена тако што је извршена ревалоризација вредности делова које је потребно набавити да би се предметни мотор довео у исправно стање, али се не наводи да ли је набавка тих делова стварно извршена, као и да ли су делови које је тужилац већ имао на стању или прибавио, заиста уграђени, односно да ли је поправка извршена, те да су основани жалбени наводи да тужилац није ни доказао да је претрпео штету у наведеном износу.

У вези накнаде штете настале након друге хаварије мотора, 24.08.2018. године, другостепени суд налази да наведено потраживање није застарело, у смислу одредбе члана 376. Закона о облигационим односима. Утврђујући да је тужилац као доказ о основаности захтева по висини предложио сопствене обрачуне, који су се засновани на обрачуну вредности уложених радних сати на оправци мотора и искоришћених резервних делова, које је прихватио вештак машинске струке не дајући више података о начину на који је та штета утврђена, односно вредности појединачних делова, другостепени суд закључује да је оспоравањем тако извршеног обрачуна од стране туженог, терет доказивања прешао на тужиоца, који на ту околност није предложио

вештачење вештака економско- финансијске струке, нити је приложио писане доказе о утрошеним радним сатима и вредностима делова. Другостепени суд налази да је у питању једностран обрачун тужиоца, који није проверљив пред судом услед недостављања доказа, а како је на тужиоцу терет доказивања чињеница које се односе на висину тужбеног захтева, у смислу члана 231. став 2. Закона о парничном поступку, применом правила о терету доказивања, закључује да тужилац није доказао висину штете, па да тужбени захтев у том делу није основан.

Ценећи ревизијске наводе тужиоца, ревизијски суд налази да су исти неосновани у вези закључка другостепеног суда да је потраживање тужиоца у износу од 470.346,54 динара застарело.

Одредбом члана 376. ЗОО регулисана је субјективни и објективни рок за застарелост накнаде штете као и застарелост потраживања накнаде штете настале повредом уговорне обавезе.

У конкретном случају тужилац тражи накнаду штете коју је претрпео током ремонта мотора због уградње неодговарајућег резервног дела (склопа радилица број 90325/76700 – замајац 80254/174684) у износу од 470.346,54 динара јер је тужени испоручио ствар са материјалним недостатком. Произлази да се ради о уговорној одговорности за штету насталу повредом уговорне обавезе, у ком случају применом члана 361. ЗОО застарелост почиње да тече други дан након доспелости повређене обавезе. Из навода тужбе, а што није ни спорно, произлази да је током ремонта мотора у 2015. години дошло до штете и то уградњом неодговарајућег резервног дела, а која је доказана извештајем Ro Tech ei d.o.o. Beograd од 16.03.2016. године. Следи да је до дана утужења 11.04.2019. године протекао трогодишњи рок застарелости за повреду обавезе из уговора о испоруци резервних делова који је закључен између правних лица, који другостепени суд правилно везује за 17.03.2016. године. Како је потраживање тужиоца у овом делу застарело, ревизијски суд је применом члана 414. ЗПП одбио ревизију тужиоца у овом делу.

Међутим закључак другостепеног суда, да је потраживање тужиоца неосновано за износ од 1.588.755,00 динара не може се прихвати као правилан.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев налазећи да је неоснован приговор застарелости, прихвативши налаз и мишљење вештака машинске струке у погледу основа, истичући да је утврдио висину штете према извештају тужиоца од 19.02.2019. године, а који је прихватио и вештак у целисти. Према одредби члана 228. ЗПП, странка је дужна да изнесе чињенице и предложи доказе на којима заснива свој захтев или којима оспорава наводе и доказе противника. Наведено има за последицу да је по извршеном вештачењу од стране вештака машинске струке којим је утврђена и висина штете настала на мотору тужиоца уградњом неисправних делова испоручених од стране туженог, на туженог прешао терет доказивања, односно достављање доказа којим оспорава дати налаз. Свакако да такав доказ не представља пуушално истицање туженог да опреза ради тражи да се од стране тужиоца прибави податак о књиговодственој вредности возила и мотора који су предмет тужбе и да се изјасни да ли је када вршена амортизација, при чему је првостепени суд утврдио да тужени није доказао да је штета мања по овом основу од утужене. Стога је погрешан закључак другостепеног суда да је терет доказивања прешао на тужиоца, применом члана 231. ЗПП, који је у конкретном случају и предложио извођење доказа вештачењем од стране

вештака машинске струке у погледу узрока настанка штете и висине штете, а који доказ је и изведен, па је при паушалном оспоравању, на туженом био терет доказивања да је тужилац претрпео штету у мањем износу како правилно закључује првостепени суд, односно за који износ оспорава тужбени захтев и из ког разлога.

Сходно наведеном, ревизијски суд је у овом делу преиначио другостепену пресуду применом члана 416. ЗПП.

Тужиоцу су поред трошкова првостепеног поступка који му припадају применом члана 153. став 2. ЗПП, досудио и ревизијске трошкове за састав ревизије у износу од 67.500,00 динара применом члана 163. ЗПП у погледу којих постоји опредељени захтев.

**Председник већа – судија
Татјана Матковић Стефановић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**